

आदिवासी अनुसन्धानहरू आदिवासी अस्ट्रेलियालीहरू

यो लेख ४ वर्षभन्दा पुरानो हो।

रियो टिन्टोले फलाम खानी विस्तार गर्न ४६,००० वर्ष पुरानो आदिवासी स्थललाई विस्फोट गरायो

खानी कम्पनीलाई जुउकान गर्ज गुफा विस्फोट गर्न अनुमति दिइएको थियो, जसले वर्तमान परम्परागत मालिकहरूलाई ४,००० वर्ष पुरानो आनुवंशिक सम्बन्ध प्रदान गर्‍यो।

जुउकान २ भनेर चिनिने जुउकान घाटीस्थित यो गुफा आइतबार खानी विस्फोटमा नष्ट भएको थियो। सन् १९७२ मा मस्यौदा गरिएको पुरानो आदिवासी सम्पदा कानून मार्फत सहमति दिइएको थियो। तस्बिर: पुउतु कुन्ती कुर्मा र पिनिकुरा आदिवासी निगम।

द्वारा समर्थित

यस सामग्रीको बारेमा

काला वाहकिस्ट

मंगलबार २६ मे २०२० ०६.५९ EDT

पश्चिमी अस्ट्रेलियाको एउटा पवित्र स्थल जसले ४६,००० वर्षदेखि निरन्तर कब्जा देखाएको थियो र वर्तमान परम्परागत मालिकहरूसँग ४,००० वर्ष पुरानो आनुवंशिक सम्बन्ध प्रदान गरेको थियो, त्यो फलाम खानीको विस्तारको क्रममा नष्ट भएको छ।

माउन्ट टम प्राइसबाट लगभग ६० किलोमिटर टाढा रहेको ह्यामरस्ली पर्वतश्रृंखलाको जुउकान गर्जमा रहेको गुफा पश्चिमी पिलबारा क्षेत्रको सबैभन्दा पुरानो मध्ये एक हो र अष्ट्रेलियाको एक मात्र भित्री स्थल हो जहाँ अन्तिम बरफ युगमा निरन्तर मानव कब्जाको संकेत देखिएको थियो। आइतबार अर्को पवित्र स्थलसँगै यसलाई विस्फोट गरिएको थियो।

खानी कम्पनी **रियो टिन्टोले** सन् २०१३ मा WA को पुरानो आदिवासी सम्पदा कानून अन्तर्गत साइटलाई नष्ट गर्न वा क्षति पुऱ्याउन मन्त्रीस्तरीय सहमति प्राप्त गरेको थियो, जुन १९७२ मा खानी समर्थकहरूको पक्षमा मस्यौदा गरिएको थियो।

सहमति दिइएको एक वर्ष पछि, बचाउन सकिने सबै चीजहरू उद्धार गर्ने उद्देश्यले गरिएको पुरातात्विक उत्खननले उक्त स्थल पहिले सोचिएको भन्दा दोब्बर भन्दा पुरानो र पवित्र वस्तुहरू सहित कलाकृतिहरूले भरिपूर्ण रहेको पत्ता लगायो।

सबैभन्दा बहुमूल्य ४,००० वर्ष पुरानो लम्बाइको चुल्ठो मानव कपाल थियो, जुन धेरै फरक मानिसहरूको टाउकोको धागोबाट बुनेको थियो, जुन डीएनए परीक्षणले आज बस्ने पुउतु कुन्ती कुर्मा र पिनिकुरा परम्परागत मालिकहरूका प्रत्यक्ष पुर्खाहरू भएको पत्ता लगाएको थियो।

तर पुरानो आदिवासी सम्पदा ऐनले नयाँ जानकारीको आधारमा सहमतिलाई पुनः वार्ता गर्न अनुमति दिँदैन। त्यसैले रियो टिन्टोसँग नियमित बैठकहरूको बावजुद, पुउतु कुन्ती कुर्मा र पिनिकुरा (PKKP) आदिवासी निगमले विस्फोटलाई अगाडि बढ्नबाट रोक्न सकेन।

"यो पिलबारा क्षेत्रको सबैभन्दा पवित्र स्थलहरू मध्ये एक हो ... हामी त्यो क्षेत्र सुरक्षित राख्न चाहन्थौं," PKKP निर्देशक बर्चेल हेसले गार्जियन अष्ट्रेलियालाई भने।

"हाम्रो देशमा भेटिएको त्यो चुल्ठो भएको कपाल जस्तो चीज पाउनु र त्यसपछि थप परीक्षणहरूले यसलाई कुर्मा मानिसहरूसँग जोड्नु बहुमूल्य छ। यो गर्व गर्ने कुरा हो, तर यो दुखद पनि छ। ४,००० वर्षदेखि यसको विश्रामस्थल अब त्यहाँ छैन।"

हेसले भने कि कुर्रमाले यस क्षेत्रलाई शिविर स्थलको रूपमा प्रयोग गर्दै आएका थिए, जसमा केही बुढापाकाहरूको सम्झना पनि समावेश थियो।

"हामी पनि त्यस्तै गर्न चाहन्छौं, हामी अर्को पुस्तालाई देखाउन चाहन्छौं," उनले भने। "अब, यदि यो स्थल नष्ट भएको छ भने, हामी उनीहरूलाई कथाहरू भन्न सक्छौं तर हामी उनीहरूलाई तस्बिरहरू देखाउन सक्दैनौं वा चट्टानको आश्रयमा उभिएर भन्न सक्दैनौं: यो त्यही ठाउँ हो जहाँ तपाईंका पुर्खाहरू बस्थे, ४६,००० वर्ष पहिले।"

📷 जुउकान घाटीस्थित गुफा जुन विस्फोटमा ध्वस्त भएको थियो। यो अष्ट्रेलियाको एक मात्र भित्री स्थल हो जहाँ अन्तिम बरफ युगभरि निरन्तर मानव कब्जाको संकेत देखिएको छ। तस्बिर: पुउतु कुन्ती कुर्मा र पिनिकुरा आदिवासी निगम।

आदिवासी सम्पदा ऐन २०१२ देखि कुनै न कुनै रूपमा समीक्षाको लागि विचाराधीन छ। **२०१४ मा पूर्व उदारवादी सरकारले अगाडि सारेको मस्यौदा कानूनको** एक राष्ट्रिय पार्टीका सांसदले पनि यो परम्परागत मालिकहरूप्रति **अनुचित भएको र पर्याप्त परामर्शको लागि अनुमति नदिएको** तर्क गरेपछि यसलाई अस्वीकार गरिएको थियो ।

२०१७ मा चुनाव जित्नु अघि ऐन पुनर्लेखनलाई लेबरको प्राथमिकताको रूपमा सूचीबद्ध गरिएको थियो, र गत महिना WA का आदिवासी मामिला मन्त्री बेन व्याटले कोरोनाभाइरस महामारीका कारण आफ्नो मस्यौदा विधेयकमा अन्तिम परामर्श यस वर्षको अन्त्यसम्मका लागि स्थगित गरेका थिए।

नयाँ कानूनले सम्पदा स्थलहरूको विनाशलाई अनुमति दिन सम्झौताहरू अपील गर्ने वा संशोधन गर्ने विकल्पहरू प्रदान गर्नेछ, व्याटले भने। सोमबारसम्म उनलाई जुकान स्थलको जोखिम वा यसको विनाशको बारेमा थाहा थिएन।

"यसले परम्परागत मालिकहरू र समर्थकहरू बीचको सम्झौतामा प्रकाशमा आउन सक्ने नयाँ जानकारीलाई विचार गर्ने प्रक्रिया समावेश गर्ने र पक्षहरूलाई आपसी सहमतिमा सम्झौताहरू संशोधन गर्न सक्षम बनाउने व्यवस्था गर्नेछ," उनले भने। "कानूनले कुनै पनि पक्षले सम्झौताको पालना नगरेमा पुनरावेदनको विकल्प पनि प्रदान गर्नेछ।"

विधायी समीक्षामा पेश गरिएको आफ्नो प्रस्तावमा, रियो टिन्टोले प्रस्तावित सुधारको व्यापक रूपमा समर्थन गर्ने तर हालको प्रणाली अन्तर्गत दिइएको सहमति आदेशहरू कार्यान्वयन गरिनुपर्छ, र पुनरावेदनको अधिकार फराकिलो वा विस्तारको विषय नभएर निश्चित गरिनुपर्छ भने, नत्र यसले "परियोजनाको महत्वपूर्ण बिन्दुमा अनुमोदन वा अपील प्रक्रियाहरू लामो समयसम्म लम्ब्याउँछ।"

रियो टिन्टोका प्रवक्ताले भने कि कम्पनीको पुउतु कुन्ती कुर्मा र पिनिकुरा मानिसहरूसँग तीन दशक पुरानो सम्बन्ध छ, "र हामी विगत १७ वर्षदेखि जुउकान क्षेत्रको सम्बन्धमा सँगै काम गर्दै आएका छौं"।

"रियो टिन्टोले विभिन्न सम्पदा मामिलाहरूमा PKKP पिपलसँग रचनात्मक रूपमा काम गरेको छ र सम्भव भएसम्म, सम्पदाको प्रभावबाट बच्न र समूहको लागि सांस्कृतिक महत्त्वका स्थानहरूको सुरक्षा गर्न आफ्नो सञ्चालन परिमार्जन गरेको छ," कम्पनीले भन्यो।

खानी कम्पनीले २०११ मा परम्परागत मालिकहरूसँग स्वदेशी स्वामित्व सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्‍यो, जुन उनीहरूको स्वदेशी स्वामित्व दाबीले संघीय अदालतबाट औपचारिक स्वीकृति प्राप्त गर्नुभन्दा चार वर्ष अघि थियो। उनीहरूले २०१४ मा उद्धार उत्खननलाई सहज बनाए, जसले साइटको वास्तविक उमेर पत्ता लगायो।

त्यो उत्खननको नेतृत्व गर्ने पुरातत्वविद् डा. माइकल स्ल्याकले यो जीवनमा एक पटक हुने खोज भएको बताए।

२००८ मा गरिएको पहिलेको १ मिटर परीक्षण उत्खननमा उक्त स्थल लगभग २०,००० वर्ष पुरानो भएको मिति दिइएको थियो, तर उद्धार अभियानले ७,००० भन्दा बढी कलाकृतिहरू सङ्कलन गरेको "धेरै महत्त्वपूर्ण स्थल" पत्ता लगाएको थियो, जसमा ४०,००० वर्ष पुरानो ग्रिड ढुङ्गाहरू, जलवायु परिवर्तनसँगै जीवजन्तुमा परिवर्तनहरू देखाउने मध्य भागबाट हजारौं हड्डीहरू र पवित्र वस्तुहरू समावेश थिए।

गुफाको समतल भुइँले माटो र बालुवाको उल्लेखनीय गहिराइ जम्मा हुन अनुमति दियो, जसले गर्दा भागहरूमा लगभग दुई मिटर गहिरो तह सिर्जना भयो। पिलबारामा धेरैजसो पुरातात्विक उत्खननहरूले ३० सेन्टिमिटरको चट्टानलाई ठक्कर दिए।

सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा, पुरातात्विक अभिलेखहरू अन्तिम बरफ युगको समयमा हराएका थिएनन्। अष्ट्रेलियाका धेरैजसो भित्री पुरातात्विक स्थलहरूले देखाउँछन् कि मानिसहरू २३,००० देखि १९,००० वर्ष पहिले बरफ युगको समयमा देश सुकेको र पानीका स्रोतहरू सुकेको कारणले गर्दा अन्यत्र सरेका थिए। जुउकान घाटबाट प्राप्त पुरातात्विक प्रमाणहरूले यो ठाउँ भरि नै ओगटेको सुझाव दिन्छ।

"यो त्यस्तो साइट थियो जुन तपाईंले धेरै पटक पाउनुहुन्न, तपाईंले त्यहाँ वर्षौंसम्म काम गर्न सक्नुहुन्थ्यो," उनले भने। "कुनै कुरा कति महत्त्वपूर्ण हुनुपर्छ, व्यापक समाजले मूल्याङ्कन गर्न?" उनले भने।

● यो लेख २७ मे २०२० मा बर्चेल हेसको हिज्जे सच्याउन संशोधन गरिएको थियो।

Most viewed